

קונטרס

טעם זקנים

שיחות התחזקות בעבודת השם
ע"ד הסלולה של
רביה"ק מוה"ר ר"ן מברסלב ז"ע
מאת הרה"ח ר' לוי יצחק בענדער ז"ל

מתובל בספורי עובדות
מאנ"ש מדורות הקודמים

קונטרס ג'
פרשת מטות-מסעי

מתורגם ללשון הקודש

מבין
טעם
זקנים

שיחות ר"ן
רבי לוי יצחק בענדער ז"ל

תוכן השיעור

כי עכשיו אין מרגישין טעם כל כך
לא להיות "שלימזל'ניקעס"
נקודת החבר
הצנע לכת
אף אחד לא קרא לי לארוחת צהריים...
רבי פנחס יהושע מטשעהרין
אנשי שלומינו מבאברניץ
הכנסת אורחים

תבקש האמת בהפלטין של אמת
אם תבקשנה ככסף וכמטמונים
כי הוא הרב והתלמיד
כולה במחשבה אתברירו
חטוף ואכול
נקודה השייך ללבו בעת הזאת
הייתי מדלג על ההרים מקפץ על הגבעות
אפוי בלב!

להאזנה אל כל השיחות שי"ל על ידינו

079-5281887

ארה"ב: 1-646-585-2960 ואח"כ להקיש את המס' הנ"ל

אירופה: 033-03900485 ואח"כ להקיש את המס' הנ"ל

לשמיעת השיעור המצו"ב יש להקיש 2 ואח"כ 60

כל הזכויות שמורות

הערות והארות מתקבלות בחפץ לב, נא להתקשר אל:

יוסף מענדל האס, מאנסי ארה"ב

1-845-200-0443 (מארה"ק: 072-257-3456)

לקבלת הקונטרס וכן ההקלטה (MP3) של השיעור, יש לפנות דרך האימייל:

Rlyb148@gmail.com

כמו כן ניתן לקבל את הקונטרסים דרך הדואר (בכל שבועיים) במחיר חודשי של \$15 עבור הוצאות עריכת הקונטרסים, נא לפנות אל מס' 347-232-7166 (+1)

פרשת וירא, שנת תשל"ה

(טייפ מס' #57)

תבקש האמת בהפלטין של אמת

(חסרה ההתחלה) כל מה שאני יותר "אחפש" את הצדיק הרי שיותר "אמצא" אותו! אני יודע שכאן זה "הפלטין של אמת",¹ אלא מה? צריך לחפש אותו!

וזאת מבינים כבר ממיילא, שעם 'מצוות ומעשים טובים' מחפשים אותו, וחלילה עם רע מאבדים אותו!²

ממעשים רעים הרי בוודאי אין מזה לדבר שצריך להישמר, אולם אפילו אחד ששומר את עצמו מרע; הוא שומר את 'הדיבור'; הוא שומר את 'העיניים'; הוא שומר את 'המחשבה', הוא נשמר מרע, והרי הוא לא מאבד, אבל בכל זאת הוא צריך לחפש! –

הערות ומראי מקומות

א. עי' עלים לתרופה מכתב י"ד: מה אמר לך אחי, מעט אתה יודע אשר בלבבי, יותר מזה אי אפשר לבאר בכתב, אם תרצה נקדת האמת, אם תבקשנה כפסך וכמטמונים תחפשנה, תבקש האמת בהפלטין של אמת, הנבנה על ידי אנשי אמת, על ידי בעל אמת, אז תבין יראת ה' ודעת אלקים תמצא. ובנדאי אתה יודע ומבין את אשר אני מרמז לך, כי ענין הפלטין של אמת מבאר מעט בסוף הספורי מעשיות...

ב. עי' עלים לתרופה מכתב ע"א: ... ועל פי דרך זה שאנו קוראין את כל היגיעות והעבודות בתורה ותפלה, בפרט בשיחות לפניו יתברך, הכל אנו קוראין עתה בשם בקשה וחפוש, וכן על פי רב מבקשין ומחפשין על ידי רצון ותשוקה ונגעגועים וכו', על ידי זה אתם יכולים להתחזק הרבה בכל עת איף שהוא...

והחיפוש הוא עם 'תורה' עם כל 'מצוה', עם 'חברים' לדבר אחד עם השני (להתחזק יחדיו), אנחנו עומדים לפני כזה 'פלטין של אמת'!

הרבי הרי השאיר את "הצוואה" – את התורה 'תקעו תוכחה',¹ שיחפשו אותו, צריך לחפש את רוח הקודש של הצדיק!

אם תבקשנה כסף וכמטמונים

(השואל ר' משה בינשטאק: מה הכוונה לחפש יותר? אדם שידע שהוא כבר נמצא במקום?) אי אפשר לתאר זאת! אני רק רוצה לומר לך דבר, באם אבדת אוצר, לפי ערכך – 'מאה אלף דולר' זה שווה כסף אצלך? 'מאה אלף דולר זה כסף אצלך! אבדת 'מאה אלף דולר', ואתה יודע היכן אבדת את זה, ואתה יודע שאם תחפש אתה תמצא, האם תפסיק מלחשוב על החיפוש? אתה תהפוך את העולם!

עבור זה צריכים לדעת כמה ידיעות: אני יודע שאיבדתי! אני יודע שאם אחפש אני אמצא! ואני יודע 'היכן' איבדתי, ועל ידי מה איבדתי, אפשר להגיד לו שיתפק? שתישן שינה טובה, ותאכל ארוחת צהרים טובה, ויביאו לו את הכסף הביתה?!

הוא איבד 'מאה אלף דולר', הרי הוא איבד! האם יביאו לו את הכסף הביתה? כשאתה יודע שאם תחפש אתה תמצא?! אם אצלך 'מאה אלף דולר' זה לא כסף, שיהיה 'מיליון דולר' זה כבר כן כסף אצלך...

זה נקרא חיפוש!

הערות ומראי מקומות

ג. תו' ח' תניינא - התורה האחרונה שנאמרה בימי חיינו, וז"ל שם באות ח': ועל-כן צריכין לחפש ולבקש מאד אחרי מנהיג אמת להתקרב אליו ... ועל-ידי בחינת הרוח-הקדוש שיש להמנהיג האמתי שהוא בחינת רוח-נבואה, על-ידי-זה כל המתקרבים אליו נתחזק ונתתקן אצלם האמונה האמתית דקדושה ... אבל באמת צריכין לחפש ולבקש מאד מאד אחר מנהיג אמת כזה, וצריך לבקש מאד מהשם יתברך, שיזכה להתקרב למנהיג אמת, כדי שיזכה לאמונה אמתית בשלמות ...

כי הוא הרב והתלמיד

כל התלמידים של רבינו חיפשו, אך בכל זאת היו חילוקים בחיפוש.
רבי נתן כל כך חיפש את הרבי, ^ט שכל מחשבתו וכל מוחו היה רק הרבי! מה שהוא עשה, מה שהוא חידש, היה רק הרבי בעצמו! ^ה

רבי שמואל אייזיק היה אדם מופלא, מופלא הוא היה, אדם מרומם, איש אלוקים, רבי אברהם בן רבי נחמן אמר על הספר שלו – היה ספר ממנו, הוא חיבר ספר ר' שמואל אייזיק, בספר הוא מביא מאמר ובסוף המאמר הוא כותב "כמבואר בלקוטי מוהר"ן".

ואמר ר' אברהם בן ר' נחמן: זה החילוק בין ר' נתן – רבי נתן מביא בתחילה את התורה של רבינו, ואחר כך הוא מתחיל לדבר את החידושים שלו, אבל הוא מקדים להביא את התורה של רבינו, פעם את התורה הזאת – או את התורה הזאת, והוא (ר' שמואל אייזיק) מביא מאמר (ואחר כך) "כמבואר בלקוטי מוהר"ן".

כולה במחשבה אתברירו

כמו שרבינו אמר: ^ט "סע האט א פנים מען דארף זיך זייער היטן פון א הרהור!"
[נראה שצריך מאד לשמור את עצמו מהרהור!] כך גם המחשבה, כשהולכים הציידה,

הערות ומראי מקומות

ד. עי' מזה בהקדמת עלים לתרופה: ואף על פי כן, מגודל ההעלמה וההסתרה שהיה עליו בזה העולם, על דרך "וירא אלוקים את האור כי טוב" - 'לגנוז' (הגיגה י"ב), על כן גם תלמידיו המקורבים אליו לא זכו לידע ולהשיג גם מקצת מן המקצת ממנו ז"ל, עד היכן הגיע נוראות נשגבות מעלת קדושתו והשגתו ז"ל, כי-אם על אחד מתלמידיו המובהקים הוא מורינו הצדיק הקדוש וכו' הרב ר' נתן זללה"ה, עליו העיד רביז"ל בעצמו שהוא יודע ומשיג קצת מגדולת מעלתו, כמבואר קצת מזה במקום אחר... (ועי' פרפראות לחכמה תו' ס"א אות י"ח).

ה. עי' אבניה ברז"ל - שו"ס ממוהרנ"ת ז"ל: ... אַנְי גַם-כֵּן אֹמְרֵי כֶּן (על הלקוטי הלכות) "דְּעַם רַבִּינְס מַח אֹן מַיִן מוֹיֵל" (המוח של הרבי נהפה שלי).

ו. מגדולי תלמידי רביז"ל, עי' אודותיו כוכבי אור - אנשי מוהר"ן אות י"ט והלאה.

ז. עי' ליקוטי מוהר"ן תניינא תו' קי"ד.

רואים הרי איזה קלקול נהיה מהמחשבה, "כולה במחשבה אתברירו",¹ כל הבירור הוא רק "במחשבה".

כל התכלית של היהודי, כל מה שעושים בעולם הזה – כל המצוות ומעשים טובים זה כדי שה"מח" יהיה יפה יותר, שיגיע לשם (לעולם הבא) עם מח יפה יותר!

זה מה שמדבר הרבי בתורה כ"ה,² ה'שכל הנקנה' – זו היא ההשארה שנשארת לאחר מותו, זה מה שנשאר! הוא מגיע לשם עם מחשבות יפים יותר!

הרי מבינים לבד – (שצריך להשמר) בפרט 'הרהור רע'. וכן בקדושה – כל מה שמכניסים יותר את המחשבה, לא לתת למח לצאת מדברים טובים, ולדבר עם חברים – אז הוא עסוק בענין של החיפוש, אז הוא מחפש יותר, והוא מוצא יותר!

כשמחפשים מוצאים, ואז הוא קרוב יותר לצדיק, וכשהוא קרוב אליו אז הוא קרוב יותר לתיקון, הוא קרוב יותר!

חטוף ואכול

למשל ר' אברהם בן ר' נחמן, בימי חורפו - כשאני התקרבתני הוא כבר היה יהודי זקן, הוא היה בן שישים וחמש - אבל אני שמעתי מאנשים שהכירו אותו – שהיו מבוגרים ממנו – הם עוד הכירו אותו בימי חורפו, נורא נורא! איזה ימי נעורים היו לו!

כל השבוע הוא היה ביער! כזה יהודי, כזה צדיק – קדוש, כל השבוע! מה שיהודי כזה יכול לזכות!? כבר מבינים לבד!

הערות ומראי מקומות

ח. עי' זוה"ק פרשת פקודי דף רנ"ד ע"ב, מובא בליקו"מ כמה פעמים, עי' תו' רי"א.

ט. עי' שם אות א': כי צריך כל אדם להוציא את עצמו מהמדינה ולעלות אל השכל... ואחר-כך בשמשיג בשכלו כל מה שיש ביד אנושי להשיג, אז שכלו שב שכל הנקנה. כמו שכתבו המחקרים, שיש שכל בכת, ושכל הפעל, ושכל הנקנה. ועקר קיומו של אדם לאחר מיתתו, אינו אלא שכל הנקנה

.....

פרשת וירא, שנת תשל"ה ז

זה הרי החיות שלו, מן הסתם הוא הכין שם 'לחם' קצת 'מים' שם, וישן שם על איזה אבן, הוא הרי היה חייב, הרי אדם גם מוכרח לישון משהו.

רואים הרי איזה סוג של 'מוחין' היה לו שם, ואיזה סוג של השגה ברבינו הוא קיבל שם, כשהייתה לו כזאת הנהגה, לתת שנים שלמות!

אצל העולם "אכול ושתו" – יש פסוק שהם אומרים – "אכול ושתו כי מחר נמות", היום כשחיים – צריך לחיות! תאכלו, תשתו, 'כי מחר נמות' – מחר כבר לא יהיה כלום, תאכלו היום.

את החשבון הזה יש גם לצדיקים 'כי מחר נמות', צריך לחטוף, 'כי מחר נמות', מחר אי אפשר לחטוף כלום, חטפו, חטפו – מה שאתם יכולים! – אי אפשר להעריך מה שהצדיקים מחפשים.

נקודה השייך ללבו בעת הזאת

אי אפשר לחקות את השני, אבל על כל פנים – את זה כן צריך לדעת – אם השי"ת ריחם, והוליכו אותו לרבינו, לא לעזוב את הענין הזה, לחפש אותו, ולהתחזק בזה יותר, וזה כל התיקון שלנו!

כמה שנעסוק בענין הזה יותר, נתקרב ונהיה מקורבים אל רבינו. ^א

הערות ומראי מקומות

י. ישעי' כ"ב י"ג.

יא. עיי' ליקוטי הלכות ה' שלוחין ה' בארוכה, ושם באות ו': ... על כן צריכין תמיד לחפש ולבקש הרבה אחרי הצדיק האמת שיש לו בחינת רוח הקדש הנ"ל, כי בודאי אין החפוש והבקשה אחרי גוף הגשמי של הצדיק כי אם אחרי רוח הקדש שלו שעל ידי זה עקר ברור המדמה, שזה תקונו, וזה צריכין לחפש ולבקש תמיד ... ואם כבר נדמה לו שמצא את הצדיק האמת, בודאי זה צריך לבקש ולחפש עוד יותר יותר, כי יכול להיות שהוא יושב אצל הצדיק ונעזב אורו חשוך אצלו ואינו מרגיש נעימות אמתת עצותיו הקדושים וכו' ... ולזה צריכין גיעה גדולה וחפוש הרבה עד שמצא, ואם חפש באמת בודאי ימצא

...

זה נקרא חיפוש! כל המחשבה שלי, כל המוח שלי, כל הלימוד שלי, כל התפילה שלי, כל התורה ומצוות שלי – הכל רק כדי שאתקרב לזה הצדיק!^ב

ובמצווה עצמה! אנחנו מדברים בפשטות, מתפילה, מתפללים שמונה עשרה, מניחים תפילין, מנחה, מעריב, עושים ברכה, מברכים ברכת המזון, והאמת היא שצריך לחפש את הצדיק בהכל, בכל דבר אני צריך לחפש אותו, כשמגיע 'שבת' אני צריך לחפש אותו ב'מאכלים'!^ב

זו הלכה (בליקוטי הלכות), כשמגיע הזמן – לקשר "לבו להנקודה השייך לליבו בעת הזאת".^ד

אני זוכר מאומן, היה זה פעם בליל שבת אחרי התפילה, הגיע יהודי אחד – אינני זוכר מי היה – אחד מהילדים שלו היה חולה מאוד, והוא ניגש לר' שמשון (בארסקי ז"ל) ואמר לו שיזכיר אותו, וגם ניגש לר' געצ'ע. (וכך אמרו לו): "נו עכשיו אנחנו צריכים לחפש

הערות ומראי מקומות

יב. עיי' ליקוטי הלכות הל' בציעת הפת ה' אות כ"ג: על-פי הנ"ל מבאר, שצריך כל אדם לכונן דעתו תמיד, בפרט בעת עוסקו בתורה ומצוות, שיהיה נמשך עליו ההארה מהצדיק האמת ... וכל מה שהאדם מכון דעתו לזה ביותר, ועוסק בתורה ביותר, בודאי נמשך עליו הארה ביותר, עד שיזכה לשוב לה' יתברך בשלמות ... ועיי' ליקוטי הלכות הל' שלוחין ה' אות ט"ז: הפלל, שצריכין לבקש ולחפש מאד מאד את הצדיק האמת ... כי בכל העסקים שעושין, הן תורה ותפלה ומצוות ומעשים טובים, והן משא ומתן ושאר עסקים, צריכין לכון בכל עשיה שעושין ובכל דרך ועיר ודרך שהולכין, אולי יזכה על ידי עסק ונסיעה זאת למצא את שאהבה נפשו, זה משה, שהוא בחינת הצדיק האמת הנ"ל, כי כל חיותו ותקותו לנצח וזרעו וכל דורותיו עד סוף כל הדורות, וכל הנפשות והעולמות התלויות בו ובזרעו, כלם תלויות בהצדיק האמת הנ"ל ... (ועיי' ביאור הליקוטים בסופו בהשמטות, ד"ה 'בדבר הגואל שאנו מחכים אליו').

יג. עיי' ליקוטי תפלות ק"ז - עפ"י ליקוטי מוהר"ן תו' רע"ז: ותזכנו על-ידי קדשת אכילת שבת-קדש, ובפרט על-ידי אכילת שבת של גדולי הצדיקים האמתיים, שזוכה על-ידי זה להרחיב ולהגדיל הדרךים הקדושים שגלו הצדיקים האמתיים בעולם...

יד. והוא עפ"י ליקוטי מוהר"ן תו' ל"ד אות א': ... והתקון הוא, על ידי שמקשר את לבו להנקה השנייה ללבו בעת הזאת ... ועיי' ליקוטי הלכות הל' נשיאת כפים ה' אות כ"ב: ... כי כל יום ויום יש בו הארת נקה מן קדחת מה שאין בשאר הימים, ועל-כן דקדק אדמו"ר ז"ל בתחלת התורה הנ"ל שצריכין לקשר הלב אל הנקדה המאירה בעת הזאת' דיקא, וכמבאר מזה במקום אחר...

את הרפואה ב'זמירות' של שבת, ב'קידוש' של שבת – זה מה שאנחנו צריכים לחפש עכשיו! עכשיו זה הזמן לזה.

כך דיברו באומן: והביאור הוא, שבכל זמן צריך לחפש! כשמגיע 'יום כיפור' מחפשים אותו כך, וב'תשעה באב' זה כזה סוג חיפוש, כך זה ב'ערב פסח', כך זה ב'פסח', כך זה ב'שבת', כך זה ב'סוכות'!^ט

הייתי מודלג על ההרים מקפיץ על הגבעות

אי אפשר להוציא בפה מה זה 'חיפוש', את זה כבר יבינו לבד, כשאני יודע שלי חסר, ש'אבדתי', כפי שהרבי אומר שעל ידי ה'תאוות' מאבדים,^ט "תאוות רשעים תאבד", על ידי תאוות מאבדים!

נמצאים אצל הצדיק האמת, רבי אמיתי, ב"פלטין של אמת", ותמיד צריך לדעת שיש 'עלמא דאתי', והרי הסוף הוא שהעולם הזה הוא לא עולם נצחי, חייבים להיות קצת קרובים אליו, כמה שאני יותר אחשוב מזה, ויותר אשמור את זה, אזי אהיה קרוב אליו.

זה ידוע – שלהתקרב לעניין של הרבי, שהמחשבה תהיה מונחת בענין של הרבי, בכדי לזכות למשהו – לנקודה של 'אמת', והרי נקודה של 'אמת' זה משהו אחר!

הערות ומראי מקומות

טו. עיי' ליקוטי הלכות הל' מלמדים ד' אות ו': ...זה בחינת מה שדקדק רבנו ז"ל וכתב שם בהתורה הזאת, שעקר התקון על-ידי שמקשר את לבו להנקדה השיף ללבו בעת הזאת, עין שם. ובענין זה יש הרבה לדבר ולבאר ... כי זה רואין בחוש שבודאי אין דומה העבודה שהאדם עובד את ה' יתברך בשבת ויום טוב להעבודה של ששת ימי החל, וכן אינו דומה העבודה שבביתו להעבודה שבדרך, כי בודאי בדרך אינו יכול לעסק כל כך בתורה כמו בביתו, אבל אף-על-פי-כן בודאי אין האדם פטור לגמרי בדרך מעבודת ה', רק בדרך הוא צריך לקשר עצמו להנקדה השיף ללבו בעת ההוא כפי העסק שעוסק בו, ובביתו צריך לקשר עצמו להנקדה השיף ללבו אז, וכן ביום צריכין לקשר עצמו להנקדה השיף ללבו אז המאירה ביום ובלילה להנקדה המאירה אז בלילה...

טז. עיי' ליקוטי מוהר"ן תניינא תו' פ"ח, ועיי' ליקוטי הלכות הל' ברכת הפירות ה' אות כ': כי כל החטאים הם בחינות אבדות, כי על ידם אובדים מה שאובדים, בחינת תאות רשעים תאבד...

טעם זקנים

אלא מה? צריך לחפש! צריך לחפש את הצדיק! ממילא כבר אין זמן לדבר דברים בטלים, כבר אין זמן לעשות צחוקים, יש לי רק ענין – "אני צריך לחפש" אני צריך לחפש! אבדתי, אני צריך לחפש!

(ר' נחמן בורשטיין ז"ל: ר' נתן כותב בליקוטי תפילות "מי יתן ידעתי ואמצאהו, הייתי מדלג על ההרים מקפץ על הגבעות")¹ ר' נתן הוא חיפש! אה אה אה!

זה אפשר לדעת בעצמו, שברגע שמקורבים לרבי, אזי מתפללים אחרת, לומדים אחרת, ויש לו מחשבות אחרות, ובכלל הוא הולך אחרת, הוא אדם אחר!

ומדוע? הרבי מביא בתורה ח"י² ש'החיות' של ה'תורה' נמצא אצל הצדיק! ה'רוח' נמצא אצל הצדיק! ממילא יש חיות אחרת, האדם חי, יש לו חיות, רק שישנו 'חיות' דקה ויש – (בחינה פחותה מזו).

אפוי בלב

רבינו אומר בתורה של 'ואתחנן',³ שאפילו 'אומות העולם' מקבלים חיות מהצדיק, בשעה שהוא 'איש פשוט' - אפילו אומות העולם מקבלים חיות ממנו!

הערות ומראי מקומות

יז. עי' ליקוטי תפלות ד': כי גלוי וידוע לפניך שרצוני וכוספי חזק מאד להתקרב לצדיק האמת, אך בעונותי הרבים איני זוכה לדעת מי הוא ואיפה הוא, מי יתן ידעתי ואמצאהו, הייתי מדלג על ההרים מקפץ על הגבעות לבה להתקרב אליו. וכע"ז שם בתפלה פ"ו.

יח. עי' שם אות ב': דע, שעקר הרוח־חיים מקבלין מהצדיק והרב שבדור, כי עקר רוח־החיים הוא בהתורה, כמו שכתוב: 'ורוח אלקים מרחפת על פני המים' - הוא התורה, והצדיקים דבקים בתורה, ועל כן עקר הרוח־חיים הוא אצלם...

יט. עי' תו' ע"ח תניינא: ועל-כן מקרח הצדיק הגדול לירד ולפל לתוף פשיטות ולהיות איש פשוט ממש איזה עת. כי על-ידי־זה הוא מחיה את כל הפשוטים הנ"ל, יהיה מי שיהיה, ואפלו אמות העולם, כי הוא מחיה עצמו בבחינת התורה הנעלמת בעשרה מאמרות, המלבשין בתוף העולם, וממנו מקבלין חיות כל הפשוטים הנ"ל. וכל אחד כפי קרובו יותר אל הקדשה ואל הצדיק הנ"ל, כן הוא מקבל ממנו חיות גבוה יותר.

פרשת וירא, שנת תשל"ה

ולמאי נפקא מינה? 'אבל' אומר הרבי: "וכל אחד כפי קירובו יותר אל הקדושה ואל הצדיק" אזי הוא מקבל – "חיות גבוה יותר!", כמה שאחד יותר קרוב לקדושה ולצדיק, הוא מקבל חיות גבוהה יותר! סוג של חיות גבוה יותר!

נו, זה לא דבר קטן, 'חיות'! ישנו שפע של בהמה, ² שפע של אדם, כל אחד, זה טוב – אם הוא בא לחטוף 'שיריים' יש לו גם כן חיות, אם הוא בא לשמוע 'תורה' זה בוודאי טוב, אבל אחד אצלו זה אפוי בלב! אפוי בלב! הוא אפוי אצל הצדיק בלב! ^{כא}

וכל זה מדברים מאנשים שלא הכירו את רבינו, הם לא הכירו את ר' נתן, אפילו את נחמן טולטשינער הם לא הכירו, וגם את בני הדור המאוחרים יותר הם גם לא הכירו, והם פעלו וחיו טוב מאוד, הלכו – (מהעולם הזה) 'אנשים כשרים'! מאיפה היה להם את זה? רק מה'פלטין של אמת', עם זה הם עשו כל כך טוב! ^{כב}

הערות ומראי מקומות

כ. עי' ליקוטי מוהר"ן תו' רס"ו.

כא. על פי שיחתו של רביז"ל - עי' שיש"ק הנדמ"ח א' קמ"ו: ביי מיר איז דריי כתות חסידים - א כתת חסידים וואס זיי ווילן הערן תורה, א כתת חסידים וואס זיי ווילן כאפן שיריים, און א כתת וואס זענען אין מיר איינגעבאקן אין הארץ וכו'...

כב. עי' חיי מוהר"ן אות רכ"ה: וְכֵן אֶפְלוּ אֵלָיו שְׁלֹא זָכוּ לְהַפִּיר אֶת רַבְּנֵנוּ ז"ל בְּחַיָּיו, כְּשִׁבּוֹאוֹ עַל קִבְרוֹ הַקְּדוֹשׁ וְיִסְמְכוּ עָלָיו, וְיִלְמְדוּ סִפְרָיו הַקְּדוֹשִׁים וְיִרְגְּלוּ עִצְמָם לִילֵךְ בְּדַרְכָּיו הַקְּדוֹשִׁים הַנְּאֻמְרִים בְּסִפְרָיו הַקְּדוֹשִׁים, בְּנֻדָּאֵי יֵשׁ לָהֶם עַל מַה שִׁיְסַמְכוּ. אֲשֶׁרֵיהֶם אֲשֶׁרֵי חֲלָקָם, וְלֹא יִאֲשְׁמוּ כָּל הַחוּסִים בּוֹ, כִּי כִּבְרָה גְּלַה דְעֵתוֹ בְּכִמְהָ לְשׁוֹנוֹת בְּפִרוּשׁ וּבְרָמֵז שֶׁכָּל מַה שֶׁעוֹסֵק עִמָּנוּ אֵינוֹ בְּשִׁבְלֵנוּ לְבַד, כִּי אִם אֶת אֲשֶׁר יִשְׁנֵנוּ פֶּה וְאֶת אֲשֶׁר אֵינוֹ פֶּה... ועי' פרפראות לחכמה סי' ס"א אות י"ד: וכבר יש רבים מאנ"ש אשר כמעט שלא הכירו ולא ידעו ולא ראו גם שום אחד מתלמידי הקדושים ז"ל, ואף על פי כן בוער בלבם עסקיו ועניניו של רבינו הקדוש ז"ל כאש יוקדת ממש, ושותים בצמא את כל דבריו ודברי תלמידי הקדושים ז"ל, והם עליהם ממש כמים קרים על נפש עיפה, ועובדים את ה' באמת בכל לבם ובכל נפשם, והכל בכח קדושת ההתנוצצות הארת הדעת הקדוש שנשאר בעולם מרבינו הקדוש ז"ל על ידי חיבוריו ותלמידי הקדושים...

כי עכשיו אין מרגישין טעם כל כך

כל זמן שמלובשים בתוך ה'גוף' אי אפשר לתאר את הטוב של זה, ²² אנחנו אומרים רק "טוב" אנחנו לא יכולים לומר יותר מזה!

באמת 'טוב' זה הצדיק! 'אור' זה הצדיק! אי אפשר לומר יותר מ'טוב' זה 'טוב' זה 'אור'.

'טוב' בהיפוך אומרים 'רע', ההיפך מ'טוב' זה 'רע', יש לנו רק את שתי הדיבורים האלו: 'טוב ורע', זהו, 'חושך ואור'!

למדו שם את ההלכה ב'ברכת השחר', ²³ 'שקר' – אמת, אין לנו דיבורים אחרים, אבל במילה 'אמת' מונח כל כך הרבה, במילה 'שקר' מונח כל כך הרבה, כשאנחנו אומרים 'אמת' – מתכוונים 'אמת', ו'שקר' – זה 'שקר', הוא מדבר שם מהחילוף של 'בן המלך' ו'בן השפחה'.

רבי נתן הוא גם עכשיו כזה סוד – "ר' נתן!" יש הרבה שכשמדברים מרבינו הם עוד שותקים, (אינם מדברים עליו בזלזול), הם עוד מפחדים, (אבל) על ר' נתן – כאלה לשונות שזה נורא, עדיין גם היום!

אני לא מדבר ממה שקוראים אותו בלי הרי"ש (ר' נתן), רק לדבר עליו כאלו לשונות, שקרים וכזבים!

הכרתי הרבה יהודים שעוד הכירו את ר' נתן, הכרתי את "ר' דוד צבי" – בנו של ר' יצחק²⁴ (בן מוהרנ"ת), הוא עוד התחתן (בחיי מוהרנ"ת), כבר היה לו אפילו ילד – כמדומה לי (שעוד בחיי מוהרנ"ת), את הבן של ר' יצחק הכרתי אותו טוב..

הערות ומראי מקומות

כג. עיי' חיי מוהר"ן אות ק"א: ...הלא עקר יגיעת ועבודת האדם בשביל התכלית, כי עכשו אין יודעין ומרגישין טעם כל-כך בהתקרבות מחמת עבירת החמר ומחמת המניעות...
כד. הלכה ג'.

כה. היינו רבי דוד צבי ב"ר יצחק בן מוהרנ"ת.

פרשת וירא, שנת תשל"ה יג

ואת "ר' מיכל'ע", ר' מיכל'ע היה צעיר יותר, אבל גם ר' מיכל'ע הכיר את ר' נתן, הוא היה צעיר ממנו בשבע – שמונה שנים מר' דוד צבי.

הכרתי הרבה אנשים שעוד הכירו את ר' נתן.

לא להיות "שלימזל'ניקעס"

השם יתברך ירחם עלינו, שלא ניתן לעצמנו לטעות, שלא נהיה שלימזל'ניקעס, ושנדע שאנחנו נמצאים באמת נפלא כזה, ברוך השם.

כמה שהעולם רחוק, וברוך השם הקב"ה עזר שיש 'קיבוץ' שכן מאמינים ברבינו, אפשר לדבר דיבורים אחד עם השני!

שם במעשה של 'בן המלך ובן השפחה'¹³ שנתחלפו, מוזכר ש'התלחששו שם', התלחששו בשקט, פחדו לדבר בקול, המלך הרי יכול להרוג, הוא היה מלך על כל העולם, ואולם ב'שקט' 'התלחששו' שהוא מוחלף, "שבן המלך שהוא היום מלך, הוא באמת בן השפחה" – אז דיברו בשקט.¹⁴

'מען שושקעט זיך' - זה משפט באוקראינית, והכוונה – מדברים בשקט, אי אפשר לדבר בקול! אבל ברוך ה' שאפשר עכ"פ לדבר! אפשר לדבר מרבינו!

לדבר מרבינו זה גם דבר נפלא, הנקודה של החבר, לדבר אחד עם השני מרבינו, זו זכייה נפלאה!¹⁵

הערות ומראי מקומות

כו. עי' ספר סיפורי מעשיות - מעשה י"א.

כז. עי' כוכבי אור - שיחות וסיפורים אות ד': ...וְאֶת־עַל־פִּי־כֵן הֵבִין (מוהר"ת ז"ל) וְהַשְׁכִּיל גַּם זֶה מְדַבְּרִין הַקְדוּשִׁים שְׂבָכָל זֹאת יִהְיֶה נִמְצָא מִפְּלֹטֶת הַשְּׂאֲרָתוֹ עַד בִּיאַת הַגּוֹאֵל. וְאָמַר בְּזֶה הַלְשׁוֹן, דָּא וְוַעֲלִין זִיף שְׂאֲשָׁקְעוּן עֲטְלִיכֶע מְעַנְטְשִׁין, אִין דָּא וְוַעֲלִין זִיף שְׂאֲשָׁקְעוּן עֲטְלִיכֶע מְעַנְטְשִׁין, (פה יתלחשו כמה אנשים ופה יתלחשו כמה אנשים). וְכַלְשׁוֹן הַכְּתוּב בְּמִלְאָכִי "אָז נִדְּבְרוּ יִרְאֵי ה' אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ" וְכוּ'...

כת. עי' חיי מוהר"ן אות תע"ט: ...עַל יְדֵי שְׂמֻסְפָּרִין מְעֻשִׂוֹת מְצַדִּיקִים וּמְגַדְלִים וּמְפַלְיָאִים אוֹתָם, עַל־יְדֵי־זֶה נִמְתָּק הַדִּין וְנִמְשָׁף חֶסֶד... ועי' ליקוטי מוהר"ן תו' כ"ט אות ב': בְּשִׂמְשֻׁבְחִין וּמְפַאֲרִין אַ

נקודת החבר

(רמ"ב: הרי יש עניין להיות כמה שיותר 'בהצנע לכת', כשמדברים עם השני הרי הוא מתוודע לדברים שלו!?)
 'הצנע לכת' אפשר לקיים אפילו (כף)! האם 'הצנע לכת' זה רק כשהוא לא מדבר עם אף אחד? הוא פרוש?! לא! את 'הצנע לכת' הוא יכול לקיים!

'רבי נתן' היה מעורב עם כל האנשים, הרי הוא דיבר עם אנשים, הוא כתב ספרים, וערך נסיעות, והכל, והיה ב'הצנע לכת' מופלא!

הנקודה שהיה לו בתוכו, ה'ברען' ההתלהבות שהיה לו בתוכו – את זה ידע רק בורא עולם!

אלו 'שתי דברים': מדברים עם השני, אבל כל אחד עם עצמו (שיהיה עבודתו בהצנע לכת).

להפך, רבינו לא אחז מזה (שיספרו), אפילו אם יש חבר אמתי, בשעה ש"ר" יהודה אליעזר" – זה שנסע עם ר' נתן לארץ ישראל – היה פעם אצל רבינו, ואז רבינו כבר לא שמע "וידוי דברים", רבינו אמר לו אז שיתחבר עם ר' נתן, "אבל שלא תספר לו!"^{כט}

ההתחברות היא בזה – מדברים מהרבי, מדברים מההתחזקות של הרבי, מדברים מגדולתו של הרבי, שזה נורא נוראות – כזה רבי גדול, כזה ב'בעל כח' גדול, משוחחים מהגדולה של רבינו!

(ראו) מה שקורה בעולם – אנשים נולדים ונפטרים, והם לגמרי לא יודעים שיש כזה רבי בעולם!

יש לנו הרי כבר מה לדבר! ומדברים באמת – מהכח שיכולים לקבל על ידי הרבי, אפילו רק לדבר מגדולתו של הרבי זה גם דבר נפלא, הרי נרדמים, שוכחים לגמרי שיש כזה רבי!... נרדמים.

הערות ומראי מקומות

הצדיקים, על־ידי־זה נתרוֹמם הדעת...

כט. עי' כוכבי אור - שיחות וסיפורים אות נ"ו.

הצנע לכת

(רמ"ב: סוג ההנהגה הזו, שרבינו בא בין האנשים שם – מעשה נערות וכו'), אתה מתכוון באינסטנבול? (השואל: אפילו לפני כן כתוב, שהוא היה נוהג לעשות מעשי נערות פארשייטקייט, כל הדברים מהסוג הזה),^ל כל הצדיקים רצו להסתתר, ה' בעל שם הקדוש' היה נסתר עד גיל שלושים ושש, כל הצדיקים רצו להיות נסתרים, אבל כשלמעלה רוצים שהוא יתגלה, אז הוא מתגלה!

כשעלה הרצון שרבינו יתגלה, אז היה סיפור עם הברית, באלכסנדריבקה ועם היארצייט.^{לא}

הקדוש ברוך הוא מנהיג ככה, הצדיק רוצה באמת להיות (בהצנע), רבינו אמר: "מה הועיל לי הפרסום?! כאן (בשדות) הרגשתי בכל פסיעה טעם גן עדן!"^{לב} הצדיק נמשך לעניין שלו, ומלמעלה מנהיגים כך, מה שרוצים למעלה זה מה שנהיה בסוף!

אנחנו יודעים שר' אברהם בן ר' נחמן היה כזה מין הצנע לכת, נורא, נורא, ה'הצנע לכת' שלו היה נורא.

הוא הסתיר את עצמו, אבל אחר הוא נודע, כי כך רצו מלמעלה, ממילא יודעים ממנו! (השואל: לבסוף?)^{לד}, לא, אפילו בשנים האמצעיות כבר ידעו ממנו!

מה שהשי"ת רוצה – תמיד הוא פועל! רק האדם צריך שהיה לו את הדבר שלו, מה שאני רוצה (להיות בהצנע).

הערות ומראי מקומות

ל. עי' שבחי הר"ן אות ב' וי"ג.

לא. עי' כל הסיפור בכוכבי אור - אנשי מוהר"ן (א), אות כ"ו ומ"ז.

לב. עי' חיי מוהר"ן אות ק"ז: וספר רבי שמעון, שפעם אחת אחר שנעשה מפרסם, נסע עם רבנו ז"ל דרך פפר אוסיאטין, ששם יגע רבנו ז"ל בעבודתו הגדולה בבית חותנו שהיה דר שם, ונסע עמו דרך השדות וכיוצא, והיה רבנו ז"ל מתגעגע מאד ואמר, כמה היה טוב לפני בכאן, כי בכל פסיעה ופסיעה הרגשתי טעם גן-עדן. כי שם באלו הדרכים היה רגיל לילה ולהתבודד, והיה מצר ומתגעגע מאד, ואמר הלא כאן היה טוב לפני מאד, ולמה לי הפרסום של עכשו וכו'.

אפילו בתקופה שלנו, שהוא (ראב"ן) היה אדם חולה, ועל פי רוב כל היום מאחרי התפילה, לא ידעו היכן הוא נמצא, לפנות ערב הוא היה נכנס עם חיוך, התיישב ודיבר מהרבי, וזהו, אפילו בעת חוליו עוד היו לו ימים כאלה, שלא ידעו היכן הוא נמצא!

אף אחד לא קורא לי לארוחת צהריים...

(ר' נחמן בורשטיין: היכן היה הבית שלו?) הוא היה לו בית?! בית היה לו באומן?! (רנ"ב: אבל הוא ישן היכן שהוא?! אחד הנוכחים: עם בחורים ביחד, אצל האחיות – מרת רחל אשת ר' צבי וייסליב ע"ה) לא, בית?!...

'הרבי מדבר במעשה מ'חכם ותם'^{לג} שהחכם לא היה לו (מקום אכילה) – עם כמה גרושים יכולים הרי לקבל 'גארקעך', אפשר לקבל ארוחת צהריים.

באומן היה (מקום שנקרא) – 'סופקונני', הכוונה היא לבית תמחוי, שם היו יכולים לקבל בעד כמה גרושים ארוחת צהריים, צלחת דייסא עם מרק, חתיכת בשר, וארבעס, ועם עוד כמה גרושים יכולים לקבל גם חתיכת לחם, וזהו!

'אומן' היתה עיר של צדקה, למשל, גביר שהיה לו 'יארצייט', היה נכנס למטבח, ונותן ארוחת צהריים לכל העניים בחינם, היו יכולים להגיע כמה מאות אנשים לאכול.

אחד היה 'חולה שנתרפא', נכנס למטבח, ונתן ארוחת צהריים לעניים.

נו, אנחנו היינו שם – היינו צריכים את זה, כסף לא היה לנו, אם לא היה היום מה לאכול, בודאי היינו הולכים שם לאכול ארוחת צהרים. הכשרות שם היתה מהודרת, הגיעו רבנים, והכשרות היתה באופן הכי נאה.

גם ר' אברהם בן ר' נחמן היה הולך אתנו לאכול ארוחת צהריים!

פעם אמרנו: "כזה יהודי כזה מין ר' אברהם?!!" - 'משה שמואל' הוא אהב לשאול, (ושאל את ראב"ן על כך) והוא ענה: "מה אני אעשה שאף אחד לא קורא לי לארוחת צהריים?! הרי אני אדם חולה!"

פרשת וירא, שנת תשל"ה יז

(רמ"ב: הוא שאל אותו למה הוא אכל שם?) כן, לא בגלל הכשרות, רק בגלל שכל המסכנים היו הולכים לשם, עניינם, ור' אברהם בן ר' נחמן כזה יהודי!

"מה אני אעשה" – הוא אמר – "אף אחד לא קורא לי לארוחת צהריים הרי אני אדם חולה, אני זקוק לאכול קצת אוכל חם!"

הוא היה כל כך נסתר, אף אחד לא קרא לו לארוחת צהריים!

(ר' נחמן בורשטיין: האם היה רעב?) לא, אפילו לא בשנות הרעב, עוד לפני הרעב! ככה זה, כל דבר זה כך, מלמעלה מנהיגים כך.

רבי פנחס יהושע מטשעהרין

כשהיה "ר' פנחס יהושע",^{לד} ר' פנחס יהושע היה בטשעהרין, והיה פעם תקופה כזו שהוא היה 'מצורע' כי לא היה לו חולצה להחליף! הוא יכל ללכת כמה חודשים עם חולצה אחת.

נשאלת השאלה: "ר' פנחס יהושע" – מי לא ידע מי זה ר' פנחס יהושע?

הרב מטשעהרין נהג לומר: כשהוא נכנס לבית הכנסת פנימה – ר' פנחס יהושע נהג להגביה את ידיו בתפילה – נופל עלי פחד! כשאני רואה את ר' פנחס יהושע מגביה את ידיו! כך אמר הרב מטשעהרין.

הרי שכבר ידעו מי הוא! וכזה יהודי?! טשעהרין הייתה עיר של גבירים בזמנו של הרב, גבירים! אנשי שלומינו היו עשירים גדולים, והם יכלו להחזיק את ר' פנחס יהושע, לתמוך בו, כזה יהודי שיהיה 'מצורע' כי אין לו להחליף חולצה? מה זה?

אלו הם שתי בקיאויות! הבקיאות של הגבירים הייתה שר' פנחס יהושע לא יהיה כך, והבקיאות של ר' פנחס יהושע הייתה שהוא צריך לסבול, הוא צריך לסבול! הוא צריך

לדעת שזה החלק שלו, לו נותנים את החלק הזה, והגבירים יכול להיות שהם יצטרכו לתת דין וחשבון!

אנשי שלומינו מבאברניץ

(כאן חסר חלק מהשיעור, כנראה שמדבר מר' מרדכי באברניצער ובנו ר' ישראל) היתה לו אמונה נפלאה ברבינו, אהבה נפלאה לרבינו, ואהבה נפלאה לאנשים של רבינו! (ר' נחמן בורשטיין: הוא מגיע מטירהוויץ?) כן, הוא היה מטירהוויץ.

"טְבִיָּה" – (כינוי לר' טוביה אביו של ר' מרדכי) היה חתן אצל ר' יקותיאל, ל"ה ר' יקותיאל גידל בביתו יתומה, והוא לקח את טובי' לחתן, לא הבת שלו.

אותו מרדכי באברניצער, נהג לקרוא לו "הדוד יקותיאל", אינני יודע למה הוא קרא לו "הדוד יקותיאל".

העיקר, מה הכוונה בסיפורים שמספרים כאן? אתם כבר שמעתם את זה פעם, כבר כמה פעמים סיפרתי את זה, רק מה? אלו סיפורי צדיקים! אלו סיפורי צדיקים מה שאנחנו מספרים, מה שהם זכו לחטוף!

עכשיו בוודאי "אשרי להם אשרי חלקם", הם החיו כל כך הרבה משפחות, עשרות משפחות, בתקופה כזו, בזמן רעב, ואז לא עבדו, להוציא (מכיסם) מאה 'זהב', ולקחת 'חבית שמן', לסחוב על הגב, כאלו דברים, אין לנו את הרגש בגדולה של זה, כמה שזה חשוב שם לפני הקדוש ברוך הוא!

אותו ר' טובי' – דודו של מרדכי באברניצער – הייתי מתפלל בראש השנה לידו, הוא עמד שם לידי, הוא התפלל בכזו מתיקות, הכרתי אותו כמה שנים – הוא התפלל בכזו נעימות, בכזו מתיקות הוא התפלל אותו ר' טובי' - -

הערות ומראי מקומות

לה. אחיו של ר' יצחק בער מטעפליק, שניהם מתלמידי מוהרנ"ת ז"ל.

פרשת וירא, שנת תשל"ה ט

הוא אמר לי: "האבא, הוא מטירהווצע, עוד מהחבורה של טירהווצע!" (מחבורתו של ר' סנדר מטירהווצע).

(השואל: מי היה אבא של ר' טובי?) הוא כבר היה הרבה אצל ר' נתן – אבא של טובי, כן הוא גם היה מאנשי שלומינו, בוודאי (שמו ר' אסיע).

אותו מרדכי באברניצער היה לו ייחוס מיוחד, זה הגיע עד "ר' שמואל טעפליקער"¹⁰ – הוא היה משהו כמו דוד רבה שלו, עד לרבינו זה הגיע (תלמידי רבינו).

[ר' נחמן בורשטיין: מי היה ר' טובי קרעמער – טירהווצער?] ¹¹ אתה מתכוון בזמנו של רבינו? זה היה מישהו אחר, זה היה עוד לפני כן, עוד בזמנו של רבינו, ר' סנדר עוד לא היה.

הוא היה מספר לי, שכשהוא נסע לאומן ראש השנה, אז נסעו אבא של טובי, וטובי, ומרדכי (בנו של ר' טובי), וישראל (בנו של ר' מרדכי), והילדים של ישראל!

הגוי, ה'בעל עגלה' היה אומר: 'אטיע זע' 'אטיע זע' – זה 'אבא שלו' 'אבא שלו', "חמש אבות!" 'אטיע זה 'אבא' ברוסית.

'זה אבא של זה' 'אבא של זה!' 'חמש דורות' – ארבע אבות וילד, הגוי כבר ידע...

לישראל היו ילדים קטנים, הם כולם נסעו לאומן על ראש השנה!

הכנסת אורחים

ברוסיה היו אנשים בעלי בתים, אבל האמונה ברבינו הייתה בוערת אש, אש! ממש בחינה של 'ראייה' – שרואים עם העיניים.

הערות ומראי מקומות

לו. תלמיד רביז"ל, מוזכר בחיי מוהר"ן אות קנ"א, קנ"ג, קס"ג. כוכבי אור - אנשי מוהר"ן אות ל', ושם באות כ"ג (ב'), ל"ז (ב').

לז. אליו נאמרה השיחה של רביז"ל, שיחות הר"ן אות נ"א: או שלוקחין הפעות מן האדם, או שלוקחין האדם מהפעות וכו'. עיי' כל הסיפור בשיש"ק הנדמ"ח ח"א אות תרט"ז.

בעלי בתים – כזו אמונה הייתה להם ברבינו, שזה היה מופלא! אמונה בהירה של נפתחו השמים ואראה',¹⁶ רואים בעיניים!

הייתי מגיע לבאברניץ, שמה היה הכנסת אורחים! [השבוע הרי פרשת וירא, ההכנסת אורחים של אברהם אבינו ע"ה], לא ניתן לתאר את ההכנסת אורחים שהיתה שם!

'התנפלו' עלי, כל אחד משך אותי אליו, מרדכי (טען) – "להוציא אורח מביתו?!", אולם 'יצחק באברניצער'¹⁷ גם רצה, אז הוא התחנן אלי תבוא למלוה מלכה, סעודה אחת!

"מהבית שלי אתה רוצה לקחת אורח?!", אורח היה כל כך חביב, ממש לא ידעו מה לעשות עם האורח, שרק יישאר עוד כמה ימים!

"המקווה קר? אנחנו נחמם את המקווה!" - הם רצו שאני אשאר עוד כמה ימים באמצע השבוע, אז הם חימומו את המקווה בשבילי, שאני יוכל ללכת למקווה.

הריחו שם את ההכנסת אורחים, את הצדקה שלהם!

(ר' נחמן בורשטיין: רק שתי אלו היו בבאברניץ?) לא, היו עוד! (ר' נחמן בורשטיין: מהאחרים לא שומעים כלום!) נו, היו – לר' יקותיאל היה בן, הבן היה חמיו של ר' ישראל כהן, השם שלו היה ר' נתן, הוא היה עני, ר' ישראל כהן היה מדבר גדולות על חמיו!

(רנ"ב: זה היה ר' נתן בן יקותיאל שר' נחמן טולטשינר כותב במכתב?)¹⁸ לא לא, הוא מהזמנים שלי, אני הכרתי טוב את אותו ר' נתן,

ר' ישראל כהן היה אומר לי שחמיו הוא יהודי ירא שמים גדול מאד!

הערות ומראי מקומות

לח. עפ"י שיחתו של מוהרנ"ת, נדפס בריש לקוטי הלכות כרך חושן משפט, ומובאת באוצר היראה ערך אמונה אות ר"ז: **מִי שֵׁישׁ לוֹ אֲמוּנָה שְׁלֵמָה, הָרִי זֶה פְּאֵלוֹ רוּחָהּ בְּעֵינַיִם אֶת הַדָּבָר שֶׁמֵּאֲמִין בּוֹ. וְעַל־כֵּן מִי שֶׁזֹּכֵר לְאֲמוּנָה שְׁלֵמָה, הָרִי כָּל הַשָּׁמַיִם פְּתוּחִים לְפָנָיו וְרוּחָהּ מְרָאוֹת אֱלֹקִים עֵין בְּעֵין מִחֲמַת תִּקְףָה אֲמוּנָתוֹ הַשְּׁלֵמָה בְּאֵמֶת. וְזֶהוּ: אוֹתִיּוֹת "אֲמוּנָה" רְאשֵׁי־תְבוּת: "נִפְתְּחוּ הַשָּׁמַיִם וְאָרְאָה מְרָאוֹת אֱלֹקִים", הִינּוּ כִּנּוּיָהּ.**

לט. בנו של ר' נתן ב"ר נחמן בן מוהרנ"ת ז"ל.

מ. עי' סוף עלים לתרופה - מכתבי מוהרנ"ט, מכתבים ב' ו' ז'.

כא פרשת וירא, שנת תשל"ה

והיו עוד, 'איציק' (ר' יצחק באבריניצער הנ"ל) והילדים, 'נחמן' (בנו) הוא הרי גר שם.
(רנ"ב: העיר באבריניץ קרובה לטירהאווצע?) לא, באבריניץ קרובה יותר לקרימנטשוק.
הייתי הרבה פעמים בבאבריניץ, הייתי צריך לנהל את הצדקות, אני הייתי הדוור...
להעביר את הכספים. מא

השם יתברך יעזור לנו, שנחזיק עצמנו ברבינו, שנדע שכאן זה "הפלטין של אמת",
ואם נחפש אז נמצא!

הערות ומראי מקומות

מא. עי' סיפור נפלא בענין הצדקות שלהם, בשיח שרפי קודש ח"ה אות רמ"ד.

על הטוב יזכרו ידידינו היקרים שיחיו
שנדבו למען הוצאת הקונטרס

לעילוי נשמת
הרה"ח ר' אברהם יצחק ב"ר יוסף ישראל הלוי ז"ל
כרמל
גלב"ע י"ז תמוז תש"פ
הונצח ע"י ידידיו ושומעי לקחו

לעילוי נשמת
הרה"ח ר' יהושע בן ר' נחמן ישראל ז"ל
יגלניק
הונצח ע"י בנו מוה"ר בנימין הי"ו